

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin prezenta proponere legislativă, avem în vedere includerea ingrijirilor paliative în sistemul de sănătate publică, definirea acestei componente a asistenței de sănătate și stabilirea coordonatelor generale de dezvoltare a serviciilor de ingrijiri paliative. Argumentele care trebuie luate în considerare sunt următoarele:

1. Bolile incurabile (patologie în creștere) impun servicii adecvate:

Pe fondul tendinței generale de scadere a natalității și implicit de imbatranire a populației, a cresterii incidentei cancerului, afectiunilor neurologice și cardioligice invalidante pentru pacienti, Romania se confrunta în ultimele decenii cu o creșterea numărului de bolnavi incurabili pentru a căror asistență specializată sistemul de sănătate nu este pregătit. Creșterea considerabilă a nevoii populației de acces la servicii de ingrijiri paliative a fost evidențiată în cadrul unei cercetări sociologice la nivel național privind percepția populației asupra ingrijirilor paliative. Studiul a arătat că 20,7% din populație (aprox. 4,3 milioane persoane) s-a confruntat sau se confrunta cu problema ingrijirii unui bolnav incurabil în stadii avansate sau terminale; dintre acestia, 76% cazuri au fost ingrijiti doar de familie, 11,8% de medicii de familie, 1,2% în servicii specializate pentru acești bolnavi. Coroborând datele studiului cu estimarea nevoii de ingrijiri paliative (calculată în baza recomandărilor internaționale), rezulta că în Romania sub 5% din persoanele care ar trebui să beneficieze de servicii specializate pentru îmbunătățirea calității vieții în stadiile avansate de boala incurabila au acces la servicii specializate. **Ingrijirea paliativă** oferă pacientului și familiei acestuia o asistență multidisciplinară specializată, în scopul îmbunătățirii calității vieții și alinării suferinței.

2. Necesitatea actualizării Legii, ca reflectare a evoluției serviciilor:

În ultimii ani, după publicarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, ingrijirile paliative s-au dezvoltat în Romania ca răspuns la o nevoie imediata de ingrijire de specialitate, prin servicii initial acordate în organizații neguvernamentale și ulterior extinse în sistemul public de sănătate. Dezvoltarea acestor servicii a avut loc în mod aleator, în lipsa unui cadru legislativ general care să permită integrarea ingrijirii paliative în sistemul național de sănătate. Un sondaj efectuat în randul managerilor de spitale și direcțiilor de sănătate publică a evidențiat interesul în creștere al acestora către dezvoltarea de servicii specializate de ingrijiri paliative. Legea nr.95/2006 reglementează cadrul general al asistenței de sănătate în Romania, menționând doar sporadic (Art.71 lit.e și Art.165 pct. 4) ingrijirile paliative, fără a preciza beneficiarii și tipurile de unități medicale și de servicii acordate.

3. Precizarea terminologiei: “ingrijire terminală” și “ingrijire paliativă”

Se impune diferențierea între termenii de “ingrijire terminală” și “ingrijire paliativă”, și folosirea unităra a terminologiei pe parcursul Legii. Conform definitiei Organizatiei Mondiale a Sanatatii:

- **Ingrijirea paliativă** este ingrijirea menită să amelioreze calitatea vieții pacientilor și familiilor acestora, care se confrunta cu probleme asociate unei boli avansate și

progresive, prin inlaturarea suferintei, tratamentul durerii si al altor simptome, suport psihosocial si spiritual (2002)

- **Ingrijirea terminala** este reprezentata de asistenta medicala oferita pacientilor in ultimele zile sau ore de viata

4. Asigurarea dreptului pacientului la ingrijire la sfarsitul vietii

Conform Legii nr.46/2003 a drepturilor pacientului, acesta are dreptul la îngrijiri terminale (Art.31) pentru a putea muri în demnitate respectiv la ingrijiri atunci când nu mai este posibilă îmbunătățirea prognozei fatale a stării de boală, precum și îngrijirile acordate în apropierea decesului (Art. 1e). Acest drept se poate asigura numai prin dezvoltarea unor servicii integrate între spital și comunitate, iar dezvoltarea acestora este stimulată de existența cadrului legislativ adecvat.

Documente relevante în sprijinul propunerii:

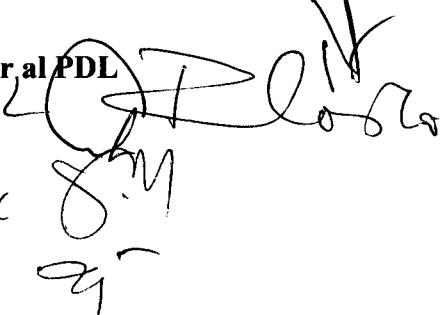
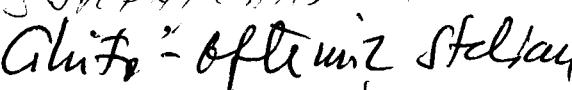
Propunerea are la bază tratate ratificate de România, precum și recomandări și rezoluții ale unor organisme internaționale, relevante pentru România, după cum urmează:

1. **Convenția internațională privind drepturile economice sociale și culturale ICESCR**, Art. 12, completată cu Rezoluția CESCR a ONU - Comentariul General No. 14, adoptat la sesiunea a 22-a din 25 Aprilie-12 Mai 2000, unde la Cap.25 se stipulează "ingrijirea persoanelor suferind de boli cronice și terminale, pentru a inlatura durerea și a permite moarteaină demnitate", iar la Cap.34 sunt prevazute Obligațiile Legale Specifice ale statelor membre: "*Statele au obligația de a respecta dreptul la sănătate prin, între altele, neîngredirea sau limitarea accesului tuturor persoanelor [...] la servicii de sănătate preventive, curative și paliative*";
2. **Convenția internațională privind drepturile politice și civile ICCPR** 7-interpretată de Carta Europeană a Drepturilor Pacientului ca "11. Dreptul la inlaturarea suferintei și durerii în toate fazele bolii" și "*obligația sistemelor de sănătate să se angajeze la asigurarea serviciilor de ingrijiri paliative și simplificare procedurilor de acces a pacientilor la medicatie antalgică*";
3. **Recomandarea (2003)24** a Comitetului de Miniștri ai statelor membre ale Consiliului European privind îngrijirea paliativă, document care a fost lăsat oficial (cu traducere în 17 limbi) în peste 40 de țări în octombrie 2004, în care se recomandă ca "*Guvernele statelor membre: 1. să adopte politici, măsuri legislative și de altă natură necesare pentru crearea unei strategii naționale coerente și comprehensive în îngrijiri paliative*";
4. **Decizia Organizației Mondiale a Sănătății WHA 58.22/2005** vizând profilaxia, tratamentul și ingrijirile paliative în cancer, care: "Cere Statelor Membre: (1) să colaboreze cu Organizația Mondială a Sănătății pentru dezvoltarea și întărirea unor programe comprehensive de control al cancerului, în concordanță cu contextul socio-economic, în scopul reducerii incidentei mortalității prin cancer și îmbunătățirii calității vieții pacientilor și familiilor acestora, prin implementarea sistematică, graduală și echitabilă a unor strategii bazate pe evidențe, pentru prevenirea, depistarea precoce, diagnosticul, tratamentul, recuperarea și îngrijirea paliativă, precum și prin evaluarea impactului implementării acestor programe";

5. Declaratia Raportorului Special Paul Hunt al Comisiei ONU pentru Drepturile Omului din martie 2008, in care se spune: "Solicit Consiliului sa ia toate masurile pentru a incuraja includerea drepturilor omului intre preocuparile esentiale pentru sanatate ale ONU. Statele membre [n.t. ale ONU] care fac parte si din Consiliul Executiv al OMS au responsabilitati speciale in aceasta directie. Sunt foarte interesat sa cunosc preocuparile unor tari ca Azerbaidjan, Bahrain, Brazilia, China, Japonia, Mali, Mexic, Romania si Sri Lanka, in calitate de membre ale Consiliului Executiv al OMS, pentru a asigura includerea drepturilor omului in domeniul sanatatii"

Față de cele prezentate vă înaintăm propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății spre dezbatere și adoptare.

Inițiatori:

Deputat Călin Potoroianu Morilă Grupul Parlamentar al PDL
Doina Costan dep. PNC
DRAGHICI SONIA dep. PSD+PC
MIHAIUSCU I.S. PDL
Vicus Samoil PDL
Iancu fireaș Sorin
ȘOROȚĂCHIU MIHAELA PSD
GLĂBĂ - OFTLEUȚĂ STEFAN
BURGAN JON PSD
Postolache Ștefan PNL
IAN. RĂSU ZĂREANU dep. PDL
PETRESCU DEISTIAN PDL
Stoe Mihai - dep. PDL
POPESCU ADRIAN PDL
OLAR CORNELIU PDL
Geacintă Dumitru PDL
SAUDEU NITAERA IOANA PDL
NASSAR RADICA PSD
POPA FLORIAN PSD

CIONCA ARGHIR Iustilor
mircea lubanovici
CLEANT NEGRI
MARIUS Mirecior
CANTACAZIL BOGDAN
PÂSAT ARE
HOLOAIS iataz.
Florescu ADRIAN.
BĂDULESCU ADRIAN
URICEC ENGETH C.

PDL
PDL
PSL
PSL
PDL
PDL
PSL
PDL
PDL

~~Paul~~
~~cluj~~
~~Oradea~~
~~Oradea~~
~~Bacau~~
~~Timisoara~~
~~Bacau~~